

Кузьмик І.М.

АСПЕКТИ РЕФОРМИ ШКІЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ В УКРАЇНІ

Щоденно здобувачі освіти значну долю свого часу проводять у школах й за цими обставинами вимушені у них харчуватись. За рахунок прийомів їжі під час перебування в закладах загальної середньої освіти учні споживають від третини до половини добової норми енергії [1]. Ці факти показують значимість харчування у школах та його вплив на стан здоров'я здобувачів освіти. За результатами опитування [2], в якому взяли участь 61 % учнів закладів загальної середньої освіти України, було встановлено, що в середньому 60 % учнів харчуються в навчальних закладах (з них 38 % харчуються за рахунок батьків, а 22 % харчуються безкоштовно) та 40 % учнів харчуються самостійно, беручи їжу з дому або купуючи її в роздрібній мережі.

Тому Указом Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі» розпочата реформа системи шкільного харчування у закладах освіти, оздоровлення та відпочинку [3]. Ключові аспекти реформи шкільного харчування полягають, але не обмежуються цим, у наступному:

— зміни в організації харчування, серед яких обов'язковість організування принаймні одноразового гарячого харчування, використання примірного сезонного чотирьох тижневого меню, тривалість перерви для прийому їжі учнями 1-4 класів має бути не менше 30 хв., 5-11 класів — не менше 20 хв.;

— вимоги до харчових продуктів та обмеження у їхньому використанні, серед яких обмеження про використання картоплі не більше одного разу на тиждень; надання переваги цілнозерновим хлібобулочним виробам із високим вмістом клітковини; використання лише йодованої солі; заборона додавати цукор у напої;

— заборони на продаж у буфетах таких товарів, як кондитерські вироби з кремом, солодкі хлібобулочні вироби, харчові продукти з консервантами, барвниками та ароматизаторами, м'ясні та рибні продукти промислового та власного виробництва, непастеризовані соки, кава та гриби.

— вимоги щодо розробки, впровадження, застосування та удосконалення постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи НАССР, зокрема обов'язковість програм-передумов та можливість використання спрощеного підходу при умові що такий підхід забезпечує однаковий рівень захисту здоров'я споживачів, як і в разі запровадження принципів системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних контрольних точках;

Література:

1. Tugault-Lafleur C.N., Black J.L., Barr S.I. Examining school-day dietary intakes among Canadian children, *Appl. Physiol. Nutr. Metab.* 42 (10) (2017) 1064-1072, <https://doi.org/10.1139/apnm-2017-0125>.

2. Stepanyak, Orest; Sivak, Dmytro; (2024) School Meals Case Study: Ukraine. Working Paper. London School of Hygiene & Tropical Medicine, London. DOI: <https://doi.org/10.17037/PUBS.04672125>.

3. Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі: Указ Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020 // ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020_#Text (дата звернення: 08.10.2024).

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри РГТБ Запаренко Г.В.